

Összefoglalva: A tudomány egy keresztény dogma keretei közti születése, nélkülözhetetlen a reális metafizika (a kozmológiai érvelés) az alkotó tudományos módszerben, és az univerzum a tényleges valóság, ahogyan azt a modern tudományos kozmológia tanúsítja. E három ok miatt a katolikusnak otthon kell éreznie magát a földön a tudomány színe előtt. Ezek az okok igen mélyre vezetnek. Nem sajátíthatók el és nem bizonyíthatóak egy könnyű leckében. De védelmeznünk és tanulmányoznunk kell őket, mert ha nem, akkor a keresztény kultúra anakronizmussá válik tudományos korunkban. Ez a kor könnyen válhat egy kortalan korszak vagy örökkévalóság preludeumává. A cinikus most azt mondaná: „Ó, igen, a tudomány révén egyenesen a mennybe vagy a pokolba löhetjük fel magunkat”. A reménykedők számára — és a hívő mindig a remény embere — adódik egy konstruktív nézőpont. A tudomány bizonyítja a Bölcsesség könyvének igazságát: a legfőbb dicséret Istennek szól, aki mindent mérték, szám és súly szerint rendezett el. (Bölcs 11, 20) Minden mérték, minden szám, minden súly ezért Isten rendelte hang abban a dicséretben, amelyet az univerzum Istennek mond, mindent átfogó mérték, szám és súly pontos meghatározottsága révén. Ez a három dolog a kizárólagos, bár nagyon gazdag tárgya a tudománynak: szerves részei annak a dicséretnek, amellyel az ember Alkotójának tartozik.

Csányi Attila fordítása

Jegyzetek

1. Ugyanez a közvélemény nem emlékezett arra, hogy a kor olyan vezető tudósai szerint, mint Descartes és Leibniz, Galilei kiátkozásában a pápai csallhatatlanságnak nem volt szerepe. — 2. Erről bővebben írtam *Science and Creation: From Eternal Cycles to an Oscillating Universe* (Edinburgh, 1974.) című könyvemben. — 3. Bővebben u.o. 233. o. — 4. Ezek megvitatását lásd: *Cosmos and Creator* (Edinburgh, 1980.) c. könyvemben. — 5. Duhem működéséről lásd: *Uneasy Genius. The Life and Works of Pierre Duhem*. Dordrecht, London, Boston, 1984. — 6. Ezt a vallomását 1950-ben, barátjához M. Solovine-hoz írott levelében tette. — 7. J. H. Newman: *The Idea of a University*. London, 1888. 462. o.

Számunk szerzői:

Göncz Árpád író, a Magyar Írók Szövetségének elnöke,

Jáki Szaniszló bencés, egyetemi tanár, USA

Kenyeres Zoltán irodalomtörténész, egyetemi tanár, ELTE

Zlinszky János egyetemi tanár NME, Miskolc, az Alkotmánybíróság tagja

Mileta Donović szabadkai szerb költő